

RE-3157-58

M. A. (Part - I) Examination

April / May - 2010

Psychology : Paper - IV

(Research Method)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

RE-3157

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. A. (Part - 1)

Name of the Subject :
Psychology : Paper - 4

Subject Code No. : **3 1 5 7** Section No. (1, 2,.....) : **1**

Seat No. :

Student's Signature

(૨) બંને વિભાગોના ઉત્તરો અલગ ઉત્તરવહીઓમાં લખો.

(૩) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ સર્વેક્ષણ સંશોધનનું સ્વરૂપ સમજાવી તેની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ ઉદાહરણ ૧૪ આપી સમજાવો.

અથવા

૧ વર્ણનાત્મક અભ્યાસ એટલે શું ? વર્ણનાત્મક સંશોધનની પ્રક્રિયાના વિવિધ ૧૪ પાસાંઓ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

૨ (અ) સુરચિત મુલાકાત અરચિત મુલાકાતથી કંઈ રીતે અલગ છે ? ૭
સંશોધનમાં પ્રત્યેકના વિશિષ્ટ ઉપયોગો વર્ણવો.

(બ) સિદ્ધાંત કલ્પનાના વિવિધ ઉદ્ગમસ્થાનો વર્ણવો. ૭

અથવા

૨ (અ) સુરચિત અને અરચિત નિરીક્ષણના સાપેક્ષ ગુણાવગુણો ચર્ચો. ૭

(બ) પ્રશ્નાવલિ એટલે શું ? પ્રશ્નાવલિની વિશેષતાઓ વર્ણવો. ૭

૩ કોઈ પણ એક વિશે વર્ણનાત્મક નોંધ લખો : ૭

(૧) સંશોધન પ્રક્રિયાના સોપાનો

(૨) ક્ષેત્ર પ્રયોગ

(૩) સંશોધન સમસ્યાની પસંદગીના ધોરણો.

RE-3157-58]

1

[Contd...

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Answers to the **two** sections must be written in **separate** answer books.
(3) Figures to the **right** indicate marks of the question.

1 Explain the nature of survey research. Explain and illustrate the characteristics and limitations of survey method. 14

OR

1 What is descriptive study? Describe with illustrations various steps involved in the process of descriptive researches. 14

- 2 (a) How is structured interview different from unstructured one? Describe the specific uses of each in research. 7
(b) Describe the various steps of hypothesis. 7

OR

- 2 (a) Discuss the relative merits and demerits of structured and unstructured observation. 7
(b) What is questionnaire ? Describe the characteristics of a questionnaire. 7

- 3 Write a descriptive note on any **one** of the following : 7
(i) Steps of research process
(ii) Field experiment
(iii) Norms for selecting research problem.

RE-3158

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination : M. A. (Part - 1)	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Name of the Subject : Psychology : Paper - 4	<input type="text"/> Student's Signature
Subject Code No. : <input type="text"/> 3 <input type="text"/> 1 <input type="text"/> 5 <input type="text"/> 8 Section No. (1, 2,.....) : <input type="text"/> 2	

- (૨) બંને વિભાગના ઉત્તરો અલગ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૩) પ્રશ્નની જમણી બાજુએ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૪ સંશોધન હેવાલમાં કયા કયા મુદ્દાઓનો સમાવેશ થાય છે ? સંશોધન અહેવાલની સમસ્યાઓ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

RE-3157-58]

2

[Contd...

૪	સમષ્ટિ અને નિદર્શનો અર્થ સમજાવો. નિદર્શના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો.	૧૪
૫	(અ) સર્વેક્ષણ સંશોધનની મર્યાદાઓ સદષ્ટાંત સમજાવો.	૭
	(બ) “આંકડાશાસ્ત્ર વિના સંશોધન પાંગળું છે, જ્યારે આંકડાશાસ્ત્ર સંશોધન વિના અંધ છે.” - ચર્ચો.	૭
અથવા		
૫	(અ) સંશોધનમાં માહિતી એકઠી કરવાના સ્ત્રોત તરીકે દસ્તાવેજો સમજાવો.	૭
	(બ) દસ્તાવેજી માહિતીના પ્રકારો સમજાવો.	૭
૬	ગમે તે એક વિશે વર્ણનાત્મક નોંધ લખો :	૭
	(૧) એકજૂથ સંશોધન યોજના	
	(૨) ડાયરી	
	(૩) યોગ્ય મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં લક્ષણો.	

ENGLISH VERSION

Instructions :		
	(1) As per the instruction no. 1 of page no. 2.	
	(2) Answers to the two sections must be written in separate answer books.	
	(3) Figures to the right indicate marks of the question.	
4	Which are the points covered in research report? Describe the problems of research report.	14
OR		
4	Explain the meaning of population and sample. Explain with illustration, the types of sampling.	14
5	(a) Discuss with illustration the limitations of survey research.	7
	(b) "Research sens statistics is lame, and statistics sens research is blind" Discuss.	7
OR		
5	(a) Discuss the documents as a source of data collection method in research.	7
	(b) Explain the type of documentary data.	7
6	Write descriptive note on any one :	7
	(i) Single group design	
	(ii) Diaries	
	(iii) Characteristics of a good psychological test.	